

JAN CHWALIBÓG

## Pleśniawka jamy ustnej i gardła u buhaja, wywołana przez pleśnię z rodzaju *Penicillium*

Z WZHW w Gorzowie Wlkp.  
Kierownik: dr JAN CHWALIBÓG

W marcu 1963 r. pow. lek. wet. z Międzyrzecza nadesłał do badań rozpoznawczych wycinki błony śluzowej języka i gardzieli z poddanego ubojowi z konieczności 5-miesięcznego buhajka. W piśmie przewodnim podał następujące objawy: „ślinienie, ropne zapalenie jamy ustnej i gardzieli, temp. 37,5 st. C, nieżyt przewodu pokarmowego, silne parcia”. Nazwa stwierdzonej lub podejrzanej choroby: „Ropne zapalenie jamy ustnej — grzybica”. W preparatach wykonanych z chorobowo zmienionych wycinków błony śluzowej języka i gardzieli stwierdzono liczne nitki grzybni i konidie. Na pożywce Sabouraud w temperaturze pokojowej wyrosły po upływie 3 dni liczne suche, ziarniste kolonie w środku zabarwione zielono, na obwodzie szaro, z narastającą z upływem czasu grzybnią powietrzną. W preparatach mikroskopowych stwierdzono nitki grzybni, rozdzielające się palczasto i duże ilości okrągłych zarodników.

Na podstawie w/w morfologicznych cech określono wyhodowany grzyb jako pleśniak: *Penicillium*.

Celem stwierdzenia dokładności własnego rozpoznania, przesłano płytkę z kulturą do Katedry Mikrobiologii WSR Wydział Wet. we Wrocławiu, z prośbą o przeprowadzenie rozpoznania. Wynik badania brzmiał: „Na podstawie przeprowadzonego badania różniczkowego przysłanego szczepu na podłożu hodowlanym stwierdzono pleśnię z rodzaju *Penicillium*”.

Piśmiennictwo weterynaryjne rzadko notuje zakażenia zwierząt wywołane przez *Penicillium*. Jest to więc ciekawy, kazuistyczny przypadek. Źródłem zakażenia przy pleśniawkach jest przeważnie spleśniała karma. Ponadto przypadki pleśniawek u zwierząt występują najczęściej w pomieszczeniach o złych warunkach sanitarno-higienicznych (wilgoć, stęchlina, brak światła, brud).

Adres autora: dr Jan Chwalibóg, Gorzów Wlkp., ul. Bohaterów Warszawy 4.

## FIZJOLOGIA I PATOLOGIA ROZRODU ORAZ SZTUCZNE UNASIENIANIE

ZBIGNIEW SAMBORSKI

### Aktualne poglądy na temat leczenia schorzeń gruczołu mlekowego u krów\*)

Z Kliniki Położniczej Wydz. Wet. WSR we Wrocławiu  
Kierownik: prof. dr ALFRED SENZE

W zdrowym wymieniu ustala się pewien stan symbiozy pomiędzy jego tkanką a drobnoustrojami. Utrzymanie tej biologicznej równowagi jest warunkowane naturalną odpornością aparatu wydzielniczego, która opiera się głównie na lokalnych właściwościach bakteriobójczych i bakteriostatycznych mleka w postaci frakcji betalaktoglobulinowej oraz na lizozymie wydzielanym przez błonę śluzową większych przewodów wyprowadzających. Obniżenie odporności wymienia i naruszenie biologicznej równowagi między tkanką gruczołową a drobnoustrojami wywołać mogą: brak higieny gruczołu mlekowego, brak higieny dojenia i otoczenia, uszkodzenie strzyków lub rany w ich pobliżu, niewłaściwy sposób leczenia itp. Nieobojętną rolę odgrywa obciążenie czynnościowe gruczołu mlekowego. Wybitne przekrwienie wymienia po porodzie utrzymujące się na granicy stanu patologicznego, jest czynnikiem predysponującym do procesu zapalnego. Dlatego też szybko i ciężko przebiegające zapalenia wymion spotyka się u krów będących u szczytu laktacji. Spostrzeżenia licznych autorów (7, 12, 16) wyka-

zały, że leczenie antybiotykami daje lepsze wyniki u bydła o niskiej wydajności mlekowej, a gorsze u krów o wysokiej laktacji. Ponieważ proces zapalny wymienia może wykazywać powiązanie z różnymi formami zapalenia macicy, dlatego też kontrola narządu rodowego krów, szczególnie w okresie poporodowym posiada duże znaczenie. Wydaje się, że wycieki patologiczne z dróg rodnych dostające się na skórę wymienia mogą stanowić dodatkowe źródło jego infekcji.

Mówiąc o infekcyjnym zapaleniu wymienia na uwadze mieć należy infekcje niespecyficzne oraz swoiste, wykazujące pewien organotropizm w stosunku do tkanki wymienia. Uprzywilejowana jest forma zapalenia wymienia na tle paciorkowca zakaźnej bezmleczności (*Streptococcus agalactiae*), rzadziej wywołana gronkowcami, pałeczką okrężnicy, *Corynebact. pyogenes* i innymi drobnoustrojami z grupy tlenowych i beztlenowych.

Doniesienia z krajów zachodnich (NRD, NRF, USA) informują o nasileniu się przypadków infekcji gronkowcowych oraz innymi bakteriami chorobotwórczymi jak paciorkowce betahemolityczne (*Streptococcus disgalactiae*, *Str. uberis*, *Str. pyogenes animalis*) i mikrokoki alfa i beta-hemolityczne. Szczę-

\*) Referat wygłoszony dnia 10.XI.1962 r. na zebraniu naukowym Krakowskiego Oddziału PTNW.